

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 15, 2020

Nummer 15, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:851](#) 12-05-2020

Middel gericht tegen de bewezenverklaring in hoofdzaak aan te merken als middel van cassatie in ontnemingszaak?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:852](#) 12-05-2020

Middel klaagt dat het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:799](#) 12-05-2020

Is een digitale opslagruimte een gegevensdrager als bedoeld in artikel 24ob Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:837](#) 12-05-2020

Over de bevoegdheid van de Hoge Raad om te oordelen over een cassatiemiddel van een benadeelde partij als het cassatiemiddel van de verdachte niet op die beslissing ziet.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:839](#) 12-05-2020

Ambtshalve onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:838](#) 12-05-2020

Onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:840](#) 12-05-2020

Bewijsklacht over valsheid van de leningsovereenkomst en ambtshalve beoordeling van verjaring.

Annotatie

[Laptop met 32 afbeeldingen; bezit kinderporno. Commentaar bij Hoge Raad 12 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:799.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Verjaring van artikel 13 lid 1 WWM en \(poging tot\) diefstal met braak en inklimming. Commentaar bij HR 12 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:852.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Ambtshalve toetsing verjaring door Hoge Raad. Commentaar bij Hoge Raad 12 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:838.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

**Laptop met 32 afbeeldingen; bezit kinderporno.
Commentaar bij Hoge Raad 12 mei 2020,
ECLI:NL:HR:2020:799.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie bezit van kinderporno is bewezen verklaard, onder meer dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte 'een gegevensdrager, te weten een digitale opslagruimte (Skydrive)' in zijn bezit heeft gehad, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting, althans onbegrijpelijk is gemotiveerd.

Het hof heeft voor de bewezenverklaring onder meer gebruik gemaakt van een proces-verbaal van bevindingen van de politie Eenheid Dienst Landelijke Recherche, Team Bestrijding Kinderporno & Kindersekstoerisme, d.d. 14 januari 2016, onder meer inhoudende:

'Op 15 juli 2015 ontving het Team Bestrijding Kinderpornografie en Kindersekstoerisme van de Landelijke Eenheid het meldingsrapport voorzien van het nummer 5458812 inclusief beeldmateriaal van het NCMEC waar tevens de Cybertipline is ondergebracht.

Ik, verbalisant, las in het meldingsrapport nummer 5458812 van het NCMEC, dat op 1 juli 2015 door de Elektronische Service Provider Microsoft melding was gemaakt bij het NCMEC, dat een gebruiker met een naam en een e-mailadres gebruikmakend van een IP-adres, in de periode gelegen tussen 30 juni 2015 te 18:10:41 uur UTC (30 juni 2015 te 20:10:41 uur Nederlandse tijd) en 30 juni 2015 te 18:10:45 uur UTC (30 juni 2015 te 20:10:45 uur Nederlandse tijd) beeldmateriaal had geplaatst (geüpload) dat vermoedelijk kinderpornografie betrof op de gratis digitale opslagruimte van Microsoft met de naam Skydrive. Ik las dat de bestandsnamen van het beeldmateriaal respectievelijk luiden:

- 120.90.917865501.jpg;
- 1121913258946.jpg.'

De Hoge Raad haalt artikel 240b lid 1 Sr aan en overweegt dat bij de Wet computercriminaliteit (*Stb.* 1993, 33) in artikel I (onderdeel G) artikel 240b Sr is gewijzigd, in

die zin dat de term ‘informatiedrager’ is gewijzigd in ‘gegevensdrager’. De wetsgeschiedenis houdt ten aanzien van deze term onder meer in dat een gegevensdrager een goed in de zin van artikel 350 is of het nu gaat om een vel papier, een schoolbord, een grammofoonplaat, een floppy-disk of een tape (*Kamerstukken II* 1989/90, 21551, nr. 3, p. 23); dat een ‘gegevensdrager’ een voorwerp is waarop gegevens kunnen worden of zijn opgeslagen. Gegevens als zodanig zijn onstoffelijk en abstract. Om te kunnen worden vastgelegd moeten zij zijn verbonden aan een drager (*Kamerstukken II* 1991/92, 21551, nr. 11, p. 4).

De Hoge Raad overweegt dat bij wet van 26 november 2009 tot uitvoering van het op 25 oktober 2007 te Lanzarote tot stand gekomen Verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik (*Trb.* 2008, 58) (*Stb.* 2009, 544) in artikel I (onderdeel A) artikel 24ob Sr is gewijzigd, in die zin dat aan de zinsnede ‘verspreidt, openlijk tentoonstelt, vervaardigt, invoert, doorvoert, uitvoert of in bezit heeft.’ is toegevoegd: ‘aanbiedt, verwerft, of zich door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst de toegang daartoe verschaft’. De memorie van toelichting houdt daarover in dat door het door technologische ontwikkelingen mogelijk is om met gebruik van informatietechnologie toegang te verkrijgen tot op afstand geplaatste bestanden waarop zich kinderpornografisch materiaal, al dan niet versleuteld, bevindt. Aldus bestaat er een mogelijkheid om over het materiaal te beschikken en dit desgewenst te bekijken, zonder dat daarbij het materiaal op de eigen computer wordt opgeslagen. De vraag rijst of deze wijze van het verkrijgen van toegang tot kinderpornografie in alle gevallen onder de bestaande strafbaarstelling van ‘bezit’ kan worden gebracht. Het begrip ‘bezit’ heeft immers van oudsher een fysieke connotatie. In een digitale context wordt daarbij in de eerste plaats gedacht aan vastgelegde data. De jurisprudentie over artikel 24ob Sr geeft nog geen duidelijk antwoord op de vraag naar de reikwijdte van het begrip ‘bezit’ in een digitale context. Voorkomen moet evenwel worden dat personen die zich bijvoorbeeld met gebruik van versleutelingstechnieken of besloten computernetwerken toegang verschaffen tot kinderpornografie, bij afwezigheid van gedownload materiaal op de eigen computer, niet strafrechtelijk kunnen worden vervolgd. Daarbij kan ook worden gedacht aan personen die zich tegen betaling toegang verschaffen tot kinderpornografie, maar de strafbare beelden uitsluitend ‘real time’, zonder gelijktijdig op de harde schijf te downloaden, bekijken. In het bijzonder de personen die zich op professionele en commerciële schaal bezighouden met kinderpornografie, blijken vindingrijk in versleutelingstechnieken en nieuwe technische methoden om hun gedragingen zoveel mogelijk af te schermen. De voorgestelde aanscherping van artikel 24ob Sr biedt een ruimer bereik en vormt een nuttig en wenselijk vangnet voor gevallen die mogelijk niet onder de strafbaarstelling van ‘bezit’ zouden kunnen worden gebracht. Het scherpt bovendien in dat de relatieve afstandelijkheid en anonimiteit van het internet geen vrijplaats bieden om straffeloos dit soort ernstige feiten te plegen (*Kamerstukken*

II 2008/09, 31810, nr. 3, p. 3-4).

De Hoge Raad overweegt dat in het geval van digitale opslag door gebruik van een clouddienst onderscheid moet worden gemaakt tussen de aldus voor de gebruiker beschikbare digitale opslagruimte en de gegevensdrager waarop die opslagruimte zich bevindt. Mede in aanmerking genomen dat de term 'bezit' als bedoeld in artikel 240b Sr volgens de wetsgeschiedenis een fysieke connotatie heeft, heeft het hof dit miskend door bewezen te verklaren dat de verdachte 'een gegevensdrager, (...) te weten een digitale opslagruimte (Skydrive)' in zijn bezit heeft gehad. De Hoge Raad oordeelt dat de klacht daarover terecht is. De Hoge Raad oordeelt dat dit, nu tevens het in bezit hebben van een laptop is bewezen verklaard, evenwel niet tot cassatie behoeft te leiden, in aanmerking genomen dat, indien het gewraakte onderdeel uit de bewezenverklaring vervalt, de aard en de ernst van hetgeen is bewezen verklaard in zijn geheel beschouwd niet worden aangetast, terwijl ook de kwalificatie van het bewezen verklaarde ongewijzigd blijft.

ANNOTATIE

Verjaring van artikel 13 lid 1 WWM en (poging tot) diefstal met braak en inklimming. Commentaar bij HR 12 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:852.

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging heeft namens verdachte, ten aanzien van wie onder meer het voorhanden hebben van een veerdrukwapen, poging diefstal met braak en inklimming en diefstal met braak en inklimming is bewezen verklaard, dat het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

De advocaat-generaal heeft ten aanzien van de klacht overwogen dat het voorhanden hebben van een wapen van categorie I verboden is bij artikel 13 lid 1 Wet wapens en munitie (WWM). Het handelen in strijd met dat verbod wordt in artikel 55 lid 1 WWM bedreigd met een gevangenisstraf van ten hoogste negen maanden en wordt op grond van artikel 56 WWM jo. artikel 55 WWM aangemerkt als een misdrijf. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr jo. artikel 72 lid 2 Sr bedraagt de verjaringstermijn in het onderhavige geval ten hoogste twee maal zes jaren. Artikel 71 Sr bepaalt dat de termijn van verjaring aanvangt op de dag na die waarop het feit is gepleegd. Sinds 15 januari 2002, de dag nadat het voorhanden hebben van een veerdrukwapen zou hebben plaatsgevonden, zijn er meer dan twaalf jaren verstreken. Dat betekent dat het recht tot strafvordering ten aanzien daarvan is verjaard (vgl. ECLI:NL:HR:2019:651, r.o. 3.4).

De ten laste gelegde diefstal door twee of meer verenigde personen waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft door middel van braak, verbreking en/of inklimming is strafbaar gesteld bij artikel 311 lid 1 onder 4° en onder 5° Sr en betreft een misdrijf waarop een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren is gesteld. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 3° Sr jo. artikel 72 lid 2 Sr bedraagt de verjaringstermijn ten aanzien van het onder 3 ten laste gelegde ten hoogste twee maal twaalf jaren. Mede gelet op artikel 78 Sr, geldt hetzelfde voor de ten laste gelegde poging tot diefstal waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft door middel van braak en inklimming.

Artikel 72 lid 2 Sr bepaalt dat elke daad van vervolging de verjaring stuit. Als een daad van vervolging in de zin van de genoemde bepaling is aan te merken een daad van of namens een justitiële autoriteit die erop gericht is tot een voor tenuitvoerlegging vatbare strafrechtelijke uitspraak te geraken (ECLI:NL:HR:2010:BN1014, r.o. 5.2; ECLI:NL:HR:1991:ZC8894, r.o. 4.3. Zie ook G.J.M. Corstens, bewerkt door M.J. Borgers en T. Kooijmans, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer: Wolters Kluwer 2018, p. 226-227 en A.J.A. van Dorst, *De verjaring van het recht tot strafvordering*, Arnhem: Gouda Quint BV 1985, p. 203-224). Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het uitbrengen van de (appel)dagvaarding ter terechtzitting door het openbaar ministerie, de behandeling van de zaak op de terechtzitting, het veroordelend vonnis of arrest, de betekening van de verstekmededeling als bedoeld in artikel 366 Sv en de betekening van de aanzegging in cassatie (vgl. *Kamerstukken II* 2004/05, 28495, nr. 9, p. 10). Sinds de inwerkingtreding op 1 januari 2006 van de wet van 16 november 2005, *Stb.* 2005, 595 (opheffing verjaringstermijn bij zeer ernstige delicten) geldt niet meer de eis dat die daad de vervolgde bekend of betekend moet zijn.

Uit de stukken van het geding blijkt niet dat gedurende twaalf jaren voorafgaand aan het doen van de mededeling van het arrest als bedoeld in artikel 366 Sv aan de verdachte op 27 maart 2018 enige daad van vervolging is verricht. Dat betekent dat de in artikel 70 lid 1 aanhef en onder 3° Sr bepaalde termijn van twaalf jaren op 5 juni 2015 is verstreken en dat het recht tot strafvordering ten aanzien van de ten laste gelegde (poging tot) gekwalificeerde diefstal is komen te vervallen. Aangezien de ten laste gelegde feiten zijn verjaard, dient de officier van justitie ook ter zake daarvan alsnog niet-ontvankelijk te worden verklaard in de vervolging (vgl. ECLI:NL:HR:2019:1817; ECLI:NL:HR:2015:2; ECLI:NL:HR:2015:699 (niet gepubliceerd); ECLI:NL:HR:2011:BQ2005 en ECLI:NL:HR:2009:BHO529). De Hoge Raad oordeelt dat de klacht op de gronden vermeld in ECLI:NL:PHR:2020:248 gegrond is.

ANNOTATIE

**Ambtshalve toetsing verjaring door Hoge Raad.
Commentaar bij Hoge Raad 12 mei 2020,
ECLI:NL:HR:2020:838.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie feitelijk leidinggeven aan verduistering, meermalen gepleegd (art. 321 Sr) en feitelijk leidinggeven aan gewoontewitwassen, meermalen gepleegd (art. 420ter Sr) is bewezen verklaard, dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden.

De Hoge Raad overweegt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden en oordeelt dat de klacht gegrond is. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van 24 maanden.

De Hoge Raad heeft de klachten over de uitspraak van het hof beoordeeld. De uitkomst hiervan is dat deze klachten niet kunnen leiden tot vernietiging van die uitspraak. De Hoge Raad overweegt dat het in ECLI:NL:HR:2018:2022, met betrekking tot de amtsshalve toetsing van de verjaring in cassatie, heeft overwogen dat ingevolge artikel 348 Sv de rechter onderzoek behoort te doen naar de geldigheid van de dagvaarding, zijn bevoegdheid tot kennisneming van het ten laste gelegde feit, de ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging en het bestaan van redenen voor schorsing der vervolging. Uit het vonnis of arrest hoeft echter slechts dan te blijken dat de rechter dit onderzoek heeft verricht, indien (a) op de voet van artikel 349 lid 1 Sv de nietigheid van de dagvaarding, de onbevoegdheid van de rechter, de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging of de schorsing der vervolging wordt uitgesproken, aangezien een dergelijke beslissing op grond van de eerste volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv met redenen moet zijn omkleed; (b) in strijd met een door of namens de verdachte uitdrukkelijk voorgedragen verweer artikel 349 lid 1 Sv niet wordt toegepast, aangezien op grond van artikel 358 lid 3 Sv in het vonnis of arrest bepaaldelijk een beslissing dient te worden gegeven omtrent zo een verweer, welke beslissing eveneens op grond van de eerste volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv met redenen moet zijn

omkleed; (c) de beslissing afwijkt van een door het openbaar ministerie uitdrukkelijk onderbouwd standpunt met betrekking tot een onderwerp als bedoeld in artikel 348 Sv, aangezien op grond van de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv in het vonnis of het arrest in het bijzonder de redenen dienen te worden gegeven die daartoe hebben geleid; (d) uit de stukken van het geding het ernstig en rechtstreeks vermoeden rijst dat de dagvaarding nietig, de rechter onbevoegd of het openbaar ministerie in de vervolging niet-ontvankelijk is dan wel redenen voor schorsing van de vervolging bestaan, en niet een zodanige beslissing wordt gegeven. Zulks geldt derhalve ook voor het onderzoek naar de verjaring als grond voor het verval van het recht tot strafvordering en deswege de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging. Het recht tot strafvordering wegens verjaring vervalt zowel indien de termijn van verjaring is vervuld voor de aanvang van het geding als indien zij tijdens de loop van het geding is vervuld. Dit brengt mee dat zowel de rechter in eerste aanleg, als die in hoger beroep als die in cassatie in de omschreven gevallen onderzoek behoort te doen naar de mogelijke niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging wegens verjaring en daarvan in zijn uitspraak dient te doen blijken. In cassatie lijdt dit evenwel naar huidig inzicht uitzondering voor het geval dat de verjaring reeds voor het indienen van de schriftuur was voltooid en de cassatieschriftuur niet de klacht bevat dat de rechter hetgeen hiervoren is overwogen, heeft miskend. Wel zal de Hoge Raad ambtshalve ingrijpen ingeval de termijn van verjaring is vervuld tussen de indiening van de schriftuur en de uitspraak van het arrest omdat in dat geval niet bij wege van een middel van cassatie beroep kon worden gedaan op het alsnog intreden van de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging.

Aan de verdachte is ten laste gelegd dat hij feitelijk leiding heeft gegeven aan [A] en/of [C] ter zake van verduisteringen van geldbedragen. De Hoge Raad haalt de tenlastelegging aan en overweegt dat het hof geoordeeld heeft dat het recht tot strafvervolging is verjaard voor de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006 en het openbaar ministerie in zoverre niet-ontvankelijk heeft verklaard in de vervolging van het ten laste gelegde. De Hoge Raad haalt het bewezen verklaarde aan en overweegt dat het hof het bewezen verklaarde heeft gekwalificeerd als verduistering, gepleegd door een rechtspersoon, terwijl verdachte feitelijke leiding heeft gegeven aan de verboden gedraging, meermalen gepleegd, en heeft de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf van 24 maanden. Het hof heeft, gelet op de aan de bewezenverklaring gegeven kwalificatie, het ten laste gelegde kennelijk opgevat als een tenlastelegging waarin impliciet cumulatief, en dus gevoegd, meerdere feiten zijn opgenomen. Die uitleg is met de bewoordingen van de tenlastelegging niet onverenigbaar, zodat deze in cassatie moet worden geëerbiedigd. De in deze tenlastelegging opgenomen feiten zijn bij artikel 321 Sr strafbaar gesteld als misdrijf waarop een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren is gesteld. De Hoge Raad overweegt dat de feiten volgens de tenlastelegging zijn begaan

in de periode van 1 januari 2005 tot en met 21 november 2010. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr jo. artikel 72 lid 2 Sr belooft de verjaringstermijn in dit geval ten hoogste twee maal zes jaren. Het hof heeft geoordeeld dat het recht tot strafvervolgning is verjaard voor de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006. De cassatieschriftuur die op 22 juli 2019 namens de verdachte is ingediend, bevat geen klacht met betrekking tot de verjaring in de periode nadat het hof de bestreden uitspraak heeft gewezen. Gelet op de rechtspraak volstaat de Hoge Raad daarom met het oordeel dat wat betreft het ten laste gelegde het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen wat betreft de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008. De Hoge Raad oordeelt dat de verdachte echter onvoldoende belang heeft bij ambtshalve vernietiging van de bestreden uitspraak op het punt van de vastgestelde verjaring. Dat houdt verband met het volgende.

De bewijsvoering van het hof houdt onder meer in dat uit het dossier blijkt dat verdachte in 2004 via zijn beheersmaatschappij [B] werkzaamheden voor [C] is gaan verrichten. Beheersmaatschappij [B] was tot 12 december 2008 bestuurder van [C]. Blijkens het uittreksel van de Kamer van Koophandel was verdachte vanaf 1 november 2009 tot 10 februari 2010 bestuurder van [C]. Verdachte heeft na het vertrek van de medeverdachte in december 2008 diens taken voor een deel overgenomen en hij werd algemeen directeur van [A]. Het hof leidt voorts uit het dossier af dat verdachte degene was die in 2009 namens [A] de contacten met DNB heeft onderhouden. Ook was het verdachte die vanaf 19 maart 2010 namens [A] aanspreekpunt was voor de door DNB aangestelde (stille) curator. Het hof leidt uit het voorgaande af dat verdachte als bestuurder van [A] in de jaren 2009 en 2010 feitelijk leiding heeft gegeven aan deze vennootschap. Indien en voor zover verdachte al niet zelf de hand heeft gehad in het overmaken van geldbedragen van [A] naar [C] in 2009 en het voldoen van facturen van [D] in 2009 en 2010, heeft naar het oordeel van het hof te gelden dat hij maatregelen ter voorkoming van de verboden gedragingen achterwege heeft gelaten, terwijl hij daartoe wel bevoegd en redelijkerwijs gehouden was. Niet alleen heeft hij in dat geval bewust de aanmerkelijke kans aanvaard dat de verboden gedragingen zich zouden voordoen, maar heeft hij die gedragingen ook opzettelijk bevorderd. Het hof is op grond van voorgaande overwegingen van oordeel dat verdachte feitelijk leiding heeft gegeven aan het door [A] verduisteren van gelden van inleggers. De Hoge Raad oordeelt dat, gelet op deze bewijsvoering het bewezen verklaarde feitelijk leidinggeven aan verduistering, gepleegd door een rechtspersoon, meermalen gepleegd, in de kern betrekking heeft op het feitelijk leidinggeven aan gedragingen van de rechtspersoon in de jaren 2009 en 2010. Daarom heeft de partiële verjaring geen invloed op de kwalificatie en bestaat ook geen aanleiding voor vermindering van de opgelegde straf, anders dan op de grond – zoals weergegeven – dat in de cassatiefase de redelijke termijn overschreden is.

RECHTSPRAAK

Ambtshalve onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

Ambtshalve onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:2022, het volgende overwogen met betrekking tot de ambtshalve toetsing van de verjaring in cassatie:

‘Het recht tot strafvordering wegens verjaring vervalt zowel indien de termijn van verjaring is vervuld voor de aanvang van het geding als indien zij tijdens de loop van het geding is vervuld. Dit brengt mee dat zowel de rechter in eerste aanleg, als die in hoger beroep als die in cassatie onderzoek behoort te doen naar de mogelijke niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging wegens verjaring en daarvan in zijn uitspraak dient te doen blijken.

In cassatie lijdt dit evenwel naar huidig inzicht uitzondering voor het geval dat de verjaring reeds voor het indienen van de schriftuur was voltooid en de cassatieschriftuur niet de klacht bevat dat de rechter hetgeen hiervoren is overwogen, heeft miskend. Wel zal de Hoge Raad ambtshalve ingrijpen ingeval de termijn van verjaring is vervuld tussen de indiening van de schriftuur en de uitspraak van het arrest omdat in dat geval niet bij wege van een middel van cassatie beroep kon worden gedaan op het alsnog intreden van de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging.’

Het hof heeft, gelet op de aan de bewezenverklaring gegeven kwalificatie, het meer subsidiair ten laste gelegde kennelijk opgevat als een tenlastelegging waarin impliciet cumulatief, en dus gevoegd, meerdere feiten zijn opgenomen. Die uitleg is met de bewoordingen van de tenlastelegging niet onverenigbaar, zodat deze in cassatie moet worden geëerbiedigd. De in deze tenlastelegging opgenomen feiten zijn bij artikel 321 Sr strafbaar gesteld als misdrijf waarop een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren is gesteld.

De feiten zijn volgens de tenlastelegging begaan in de periode van 1 januari 2005 tot en met 21 november 2010. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr in samenhang met artikel 72 lid 2 Sr belooft de verjaringstermijn in dit geval ten hoogste twee maal zes jaren. Het hof

heeft geoordeeld dat het recht tot strafvervolging is verjaard voor de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006. De cassatieschriftuur die op 22 juli 2019 namens de verdachte is ingediend, bevat geen klacht met betrekking tot de verjaring in de periode nadat het hof de bestreden uitspraak heeft gewezen. Gelet op de genoemde rechtspraak volstaat de Hoge Raad daarom met het oordeel dat wat betreft het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen wat betreft de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008. Deze verjaring brengt mee dat de uitspraak van het hof niet in stand kan blijven.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde en de strafoplegging, verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde, voor zover het betreft de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006 en de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak met inachtneming van de hiervoor genoemde beslissingen opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:839

Zaaknummer: 18/03162

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borger

Advocaten: J.F.M. Wasser

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

Over de bevoegdheid van de Hoge Raad om te oordelen over een cassatiemiddel van een benadeelde partij als het cassatiemiddel van de verdachte niet op die beslissing ziet.

Over de bevoegdheid van de Hoge Raad om te oordelen over een cassatiemiddel van een benadeelde partij als het cassatiemiddel van de verdachte niet op die beslissing ziet.

De verdachte is in hoger beroep veroordeeld ter zake van het plegen van witwassen een gewoonte maken. Het hof heeft de benadeelde partijen [getuige 6], [benadeelde], [getuige 3], [getuige 4], [Q], [G], [E], [A] en [F] niet-ontvankelijk verklaard in hun vorderingen tot schadevergoeding.

In het licht van eerdere rechtspraak is het in beginsel toelaatbaar dat de verdachte of het openbaar ministerie het cassatieberoep in die zin beperkt – door middel van een daarop bij akte aangebrachte beperking of een gedeeltelijke intrekking van het cassatieberoep – dat het zich niet richt tegen de beslissing van het hof over de vordering van de benadeelde partij. Zo'n beperking van het cassatieberoep door de verdachte of het openbaar ministerie doet echter niet af aan de bevoegdheid van de benadeelde partij om op grond van artikel 437 lid 3 Sv een schriftuur inzake een rechtspunt over haar vordering te doen indienen en de bevoegdheid van de Hoge Raad om die schriftuur te beoordelen. De tekst van artikel 437 lid 3 Sv houdt immers niet in dat de bevoegdheid van de benadeelde partij om een schriftuur te doen indienen afhankelijk is van de omvang van het door de verdachte of het openbaar ministerie ingestelde cassatieberoep. Verder volgt uit de eerdere rechtspraak dat de Hoge Raad uitsluitend dan niet bevoegd is tot de beoordeling van een namens de benadeelde partij ingediende schriftuur wanneer noch de verdachte noch het openbaar ministerie cassatieberoep heeft ingesteld, of wanneer de verdachte onderscheidenlijk het openbaar ministerie in het ingestelde cassatieberoep niet kan worden ontvangen. Een andere uitleg zou ook tot gevolg hebben dat een door de verdachte of het openbaar ministerie aangebrachte beperking van het cassatieberoep tot gevolg kan hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheid van de benadeelde partij om een oordeel van de Hoge Raad te verkrijgen over een rechtspunt dat haar

vordering betreft.

Dit betekent dat in het geval dat (i) de verdachte onderscheidenlijk het openbaar ministerie ontvankelijk is in het ingestelde cassatieberoep en (ii) de benadeelde partij een schriftuur heeft doen indienen inzake een rechtspunt over haar vordering, de Hoge Raad bevoegd is tot de beoordeling van die namens de benadeelde partij ingediende schriftuur, ook indien de verdachte of het openbaar ministerie het cassatieberoep in die zin heeft beperkt dat het zich – bijvoorbeeld – niet richt tegen de beslissing van het hof over de vordering van de benadeelde partij.

Het voorgaande geldt dus ook wanneer in geval van een samengestelde tenlastelegging het cassatieberoep door de verdachte of het openbaar ministerie is beperkt tot de beslissingen over (cumulatieve, alternatieve en/of primaire) onderdelen van de tenlastelegging waarin een zelfstandig strafrechtelijk verwijt is omschreven, waardoor het cassatieberoep van de verdachte geen betrekking heeft op de beslissing ter zake van de vordering van de benadeelde partij namens wie een schriftuur is ingediend. Ook in die gevallen is de Hoge Raad bevoegd tot de beoordeling van die namens de benadeelde partij ingediende schriftuur.

Nu de verdachte ontvankelijk is in het door hem ingestelde cassatieberoep en namens de benadeelde partij [benadeelde] bij schriftuur een cassatiemiddel is voorgesteld, is de Hoge Raad bevoegd de namens deze benadeelde partij ingediende cassatieschriftuur te beoordelen. De door de verdachte aangebrachte beperking van het cassatieberoep doet daaraan niet af.

De Hoge Raad doet de zaak verder af op basis van artikel 81 RO.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:837

Zaaknummer: 19/00902

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borger

Advocaten: R. van Leusden

Wetsartikelen: 429 Sv en 437 lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

Middel klaagt dat het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

Middel klaagt dat het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

Het cassatiemiddel voert aan dat het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen.

Op de gronden vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal is het middel gegrond.

De Hoge Raad zal wat betreft alle feiten het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaren in de vervolging.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en de uitspraak van de politierechter in de rechtbank Zwolle van 19 augustus 2002 en verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:852

Zaaknummer: 18/01883

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: Th.O.M. Dieben en G.A. Jansen

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

Is een digitale opslagruimte een gegevensdrager als bedoeld in artikel 240b Sr?

Is een digitale opslagruimte een gegevensdrager als bedoeld in artikel 240b Sr?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de bewezenverklaring, voor zover inhoudende dat de verdachte 'een gegevensdrager, te weten een digitale opslagruimte (Skydrive)' in zijn bezit heeft gehad, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting, althans onbegrijpelijk is gemotiveerd.

In geval van digitale opslag door gebruik van een clouddienst moet onderscheid worden gemaakt tussen de aldus voor de gebruiker beschikbare digitale opslagruimte en de gegevensdrager waarop die opslagruimte zich bevindt. Mede in aanmerking genomen dat de term 'bezit' als bedoeld in artikel 240b Sr volgens de wetsgeschiedenis een fysieke connotatie heeft, heeft het hof dit miskend door bewezen te verklaren dat de verdachte 'een gegevensdrager, (...) te weten een digitale opslagruimte (Skydrive)' in zijn bezit heeft gehad. Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht.

Nu tevens is bewezen verklaard het in bezit hebben van een laptop, behoeft dit evenwel niet tot cassatie te leiden, in aanmerking genomen dat, indien het gewraakte onderdeel uit de bewezenverklaring vervalft, de aard en de ernst van hetgeen is bewezen verklaard in zijn geheel beschouwd niet worden aangetast, terwijl ook de kwalificatie van het bewezen verklaarde ongewijzigd blijft.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:799

Zaaknummer: 19/00971

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: B. Kizilocak

Wetsartikelen: 24ob Sr

RECHTSPRAAK

Onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

Onderzoek naar verjaring als grond voor verval van recht tot strafvordering.

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van 24 maanden.

Ambtshalve beoordeling van de uitspraak van het hof

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:2022, het volgende overwogen met betrekking tot de ambtshalve toetsing van de verjaring in cassatie:

‘Het recht tot strafvordering wegens verjaring vervalt zowel indien de termijn van verjaring is vervuld voor de aanvang van het geding als indien zij tijdens de loop van het geding is vervuld. Dit brengt mee dat zowel de rechter in eerste aanleg, als die in hoger beroep als die in cassatie onderzoek behoort te doen naar de mogelijke niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging wegens verjaring en daarvan in zijn uitspraak dient te doen blijken.

In cassatie lijdt dit evenwel naar huidig inzicht uitzondering voor het geval dat de verjaring reeds voor het indienen van de schriftuur was voltooid en de cassatieschriftuur niet de klacht bevat dat de rechter hetgeen hiervoor is overwogen, heeft miskend. Wel zal de Hoge Raad ambtshalve ingrijpen ingeval de termijn van verjaring is vervuld tussen de indiening van de schriftuur en de uitspraak van het arrest omdat in dat geval niet bij wege van een middel van cassatie beroep kon worden gedaan op het alsnog intreden van de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging.’

Het hof heeft, gelet op de aan de bewezenverklaring gegeven kwalificatie, het meer subsidiair ten laste gelegde kennelijk opgevat als een tenlastelegging waarin impliciet cumulatief, en dus gevoegd, meerdere feiten zijn opgenomen. Die uitleg is met de bewoordingen van de

tenlastelegging niet onverenigbaar, zodat deze in cassatie moet worden geëerbiedigd. De in deze tenlastelegging opgenomen feiten zijn bij artikel 321 Sr strafbaar gesteld als misdrijf waarop een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren is gesteld.

De feiten zijn volgens de tenlastelegging begaan in de periode van 1 januari 2005 tot en met 21 november 2010. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr in samenhang met artikel 72 lid 2 Sr belooft de verjaringstermijn in dit geval ten hoogste twee maal zes jaren. Het hof heeft geoordeeld dat het recht tot strafvervolgning is verjaard voor de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006. De cassatieschriftuur die op 22 juli 2019 namens de verdachte is ingediend, bevat geen klacht met betrekking tot de verjaring in de periode nadat het hof de bestreden uitspraak heeft gewezen. De Hoge Raad volstaat daarom met het oordeel dat wat betreft het meer subsidiair ten laste gelegde het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen wat betreft de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008.

De verdachte heeft echter onvoldoende belang bij ambtshalve vernietiging van de bestreden uitspraak op het punt van de hiervoor vastgestelde verjaring. Dat houdt verband met het volgende.

Gelet op de bewijsvoering heeft het bewezen verklaarde feitelijk leidinggeven aan verduistering, gepleegd door een rechtspersoon, meermalen gepleegd, in de kern betrekking op het feitelijk leidinggeven aan gedragingen van de rechtspersoon in de jaren 2009 en 2010. Daarom heeft de partiële verjaring geen invloed op de kwalificatie en bestaat ook geen aanleiding voor vermindering van de opgelegde straf, anders dan op de grond dat in de cassatiefase de redelijke termijn is overschreden.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze 23 maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:838

Zaaknummer: 18/03142

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: M.J.N. Vermeij

Wetsartikelen: 70 Sr

RECHTSPRAAK

Middel gericht tegen de bewezenverklaring in hoofdzaak aan te merken als middel van cassatie in ontnemingszaak?

Middel gericht tegen de bewezenverklaring in hoofdzaak aan te merken als middel van cassatie in ontnemingszaak?

Het cassatiemiddel bevat een klacht die is gericht tegen de beslissing van het hof in de strafzaak die bij de Hoge Raad in behandeling is onder nummer 18/04923 en die samenhangt met deze ontnemingszaak. Als een cassatiemiddel als in de wet bedoeld, kan alleen gelden een stellige en duidelijke klacht over de schending van een bepaalde rechtsregel en/of het verzuim van een toepasselijk vormvoorschrift door de rechter die de bestreden uitspraak – hier: de ontnemingszaak – heeft gewezen. De klacht voldoet niet aan dit vereiste, zodat zij onbesproken moet blijven.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:851

Zaaknummer: 18/04922

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M. Kuijjer

Advocaten: Kan, A.B.E. van A.B.E. van Kan en A. Cinar

Wetsartikelen: 437 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht over valsheid van de leningsovereenkomst en ambtshalve beoordeling van verjaring.

Bewijsklacht over valsheid van de leningsovereenkomst en ambtshalve beoordeling van verjaring.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het primair ten laste gelegde, dat betrekking heeft op ‘één valse leningsovereenkomst gesloten tussen [C] en [verdachte] (d.d. 28 november 2005)’, niet uit de door het hof gebruikte bewijsvoering kan worden afgeleid.

De bewezenverklaring houdt in dat de verdachte een leningsovereenkomst, die is gesloten tussen [C] en de verdachte, valselijk heeft opgemaakt omdat er in werkelijkheid geen lening is verstrekt. Dit onderdeel van de bewezenverklaring kan – mede in het licht van wat namens de verdachte is aangevoerd – echter niet zonder meer worden afgeleid uit de gebruikte bewijsvoering. De uitspraak van het hof is ten aanzien daarvan dus ontoereikend gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is terecht voorgesteld.

Ambtshalve beoordeling in verband met verjaring

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 30 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:2022, het volgende overwogen met betrekking tot de ambtshalve toetsing van de verjaring in cassatie:

‘Het recht tot strafvordering wegens verjaring vervalt zowel indien de termijn van verjaring is vervuld voor de aanvang van het geding als indien zij tijdens de loop van het geding is vervuld. Dit brengt mee dat zowel de rechter in eerste aanleg, als die in hoger beroep als die in cassatie onderzoek behoort te doen naar de mogelijke niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging wegens verjaring en daarvan in zijn uitspraak dient te doen blijken.

In cassatie lijdt dit evenwel naar huidig inzicht uitzondering voor het geval dat de verjaring reeds voor het indienen van de schriftuur was voltooid en de cassatieschriftuur niet de klacht bevat dat de rechter hetgeen hiervoren onder 3.1 is overwogen, heeft miskend. Wel zal de Hoge

Raad ambtshalve ingrijpen ingeval de termijn van verjaring is vervuld tussen de indiening van de schriftuur en de uitspraak van het arrest omdat in dat geval niet bij wege van een middel van cassatie beroep kon worden gedaan op het alsnog intreden van de niet-ontvankelijkheid van het openbaar ministerie in de vervolging.’

Het hof heeft, gelet op de aan de bewezenverklaring gegeven kwalificatie, het meer subsidiair ten laste gelegde kennelijk opgevat als een tenlastelegging waarin impliciet cumulatief, en dus gevoegd, meerdere feiten zijn opgenomen. Die uitleg is met de bewoordingen van de tenlastelegging niet onverenigbaar, zodat deze in cassatie moet worden geëerbiedigd. De in deze tenlastelegging opgenomen feiten zijn bij artikel 321 Sr strafbaar gesteld als misdrijf waarop een gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren is gesteld.

De feiten zijn volgens de tenlastelegging begaan in de periode van 1 januari 2005 tot en met 21 november 2010. Op grond van artikel 70 lid 1 aanhef en onder 2° Sr in samenhang met artikel 72 lid 2 Sr beloopt de verjaringstermijn in dit geval ten hoogste twee maal zes jaren. Het hof heeft geoordeeld dat het recht tot strafvervolging is verjaard voor de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006. De cassatieschriftuur die op 22 juli 2019 namens de verdachte is ingediend, bevat geen klacht met betrekking tot de verjaring in de periode nadat het hof de bestreden uitspraak heeft gewezen. Gelet op de hierboven genoemde rechtspraak volstaat de Hoge Raad daarom met het oordeel dat wat betreft het meer subsidiair ten laste gelegde het recht tot strafvordering wegens verjaring is vervallen wat betreft de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008. Deze verjaring brengt eveneens mee dat de uitspraak van het hof niet in stand kan blijven.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 meer subsidiair en onder 3 primair onder C ten laste gelegde en de strafoplegging, verklaart het openbaar ministerie niet-ontvankelijk in de vervolging wat betreft het onder 1 meer subsidiair ten laste gelegde, voor zover het betreft de periode van 1 januari 2005 tot en met 19 augustus 2006 en de periode van 22 juli 2007 tot en met 12 mei 2008, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak met inachtneming van de hiervoor genoemde beslissingen opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:840

Zaaknummer: 18/05239

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: M.M.A.J. Goris

Wetsartikelen: 225 Sr en 70 Sr